

HAYAT BOYU ÖĞRENME KURUMLARINDA UYGULANAN HALK EĞİTİMİ MERKEZİ PROGRAMLARINA KATILAN KURSIYERLERİN MEMNUNİYET ALGISI: ERZİN ÖRNEĞİ

Perception of Satisfaction of Trainees Participating in Public Education Center
Programs Implemented in Lifelong Learning Institutions: Erzin Example

Dr. Doğan PEKER*

Geliş Tarihi: 21.09.2024 | Yayına Kabul Tarihi: 20.05.2025

Öz

Bu araştırma, Hatay İli Erzin İlçesi Halk Eğitimi Merkezinde gerçekleştirilmiştir ve 2023-2024 eğitim öğretim yılına odaklanmıştır. Çalışmanın temel amacı, bu merkezdeki yetişkin öğrenenlerin kursa katılma nedenlerini anlamak ve kursiyer memnuniyetini değerlendirmektir. Bunun yanı sıra bu test 2021 yılında aynı kurumda eğitim gören kursiyerlere uygulanmıştır. O günden bugüne değişimi izleyip görme amacı da taşımaktadır. Veri toplama süreci; demografik bilgilerin, katılma sebeplerinin ve memnuniyet düzeyinin belirlenmesi amacıyla anketlerin kullanılmasıyla gerçekleştirilmiştir. Örneklemin büyüklüğü 514 katılımcıdan oluşmaktadır. Demografik analizler yapıldığında; katılımcıların çoğunun kadın, 30 yaş ve üzeri ve düşük gelir seviyesine sahip olduğu tespit edilmiştir. Araştırma bulguları, kursa katılma motivasyonu ile memnuniyet arasında po-

Abstract

This research was conducted in the Hatay Province Erzin District Public Education Center and focused on the 2023-2024 academic year. The main purpose of the study is to understand the reasons for adult learners in this center to participate in the course and to evaluate trainee satisfaction. In addition, this test was applied to trainees studying at the same institution in 2021. It also aims to monitor and see the changes that have taken place since then. The data collection process used surveys to determine demographic information, reasons for participation, and satisfaction level. The sample size consists of 514 participants. When the demographic analysis was conducted, it was determined that most participants were female, aged 30 and over, and had a low-income level. Research findings revealed that there is a positive and moderate relationship between moti-

* Millî Eğitim Bakanlığı, doganpeker_31@hotmail.com, ORCID:0000-0001-8202-1902

zitif ve orta düzeyde bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Kursa katılma motivasyonunun ve memnuniyetin toplamda %26'sını açıkladığı ve istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir. Demografik değişkenler incelendiğinde; cinsiyet, yaş, medeni hali, öğrenim durumu gibi faktörlerin kursa katılma motivasyonu üzerinde etkili olduğu ancak kursiyer memnuniyetini sadece gelir durumu ve çocuk durumunun etkilediği gözlemlenmiştir. Korelasyon testi ve çoklu regresyon analizi sonuçları, kursa katılma motivasyonunun memnuniyet üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu ve bu ilişkinin zamanla güçlendiğini göstermektedir. Bu bulgular, halk eğitimi programlarının ve hizmetlerinin daha etkili bir şekilde planlanması ve uygulanması için önemli bir rehberlik sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi, İnsan Kaynakları Yönetimi, Hayat Boyu Öğrenme, Yetişkin Eğitimi, Yaygın Eğitim

vation to participate in the course and satisfaction. It was determined that motivation to participate in the course and satisfaction explained 26% of the total variance and was statistically significant. When demographic variables were examined, it was observed that factors such as gender, age, marital status, and educational status were effective on the motivation to participate in the course, but only income status and child status affected trainee satisfaction. The correlation test and multiple regression analysis results show that motivation to participate in the course has a significant effect on satisfaction and this relationship strengthens over time. These findings provide important guidance for more effective planning and implementation of public education programs and services.

Keywords: Public Administration, Human Resources Management, Lifelong Learning, Adult Education, Non-formal Education

GİRİŞ

Mesleki eğitim, bireylerin istihdam edilebilirliklerini artırmanın yanı sıra, ekonomik büyümeye ve toplumsal kapsayıcılığa da katkı sağlamaktadır. Günümüz iş gücü piyasasında yaşanan hızlı değişim, bireylerin yalnızca teknik becerilerle değil, aynı zamanda yaşam boyu öğrenme kapasitesiyle de donatılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu doğrultuda mesleki eğitimin, işverenlerle yakın iş birliği içinde tasarlanması ve sektör ihtiyaçlarına duyarlı hale getirilmesi büyük önem taşır. Ayrıca, eğitim sistemlerinin dijitalleşme, sürdürülebilirlik ve sosyal adalet gibi küresel eğilimleri göz önünde bulundurarak sürekli yenilenmesi gerekmektedir. OECD'nin 2021 raporunda da vurgulandığı gibi, güçlü mesleki eğitim sistemleri, gençlerin başarılı kariyerlere geçişini kolaylaştırırken, yetişkinlerin de yeni beceriler edinerek iş gücüne yeniden katılımını mümkün kılmaktadır (OECD, 2021: 45).

Mesleki eğitim, “örgün ve yaygın eğitim” kapsamında sunulmaktadır. Örgün eğitimin başlangıcı temel eğitimden başlayarak gençlerin “mesleki-teknik” alanlarında hem okulda hem de iş yerinde yetiştirmeyi hedeflerken yaygın eğitim, katılımcıları iş yerlerinde ve atölyelerde mesleki olarak geliştirmeyi amaçlamaktadır. Yaygın eğitim kurumları, bu amacın gerçekleşmesinde önemli bir rol oynar ve gençler ile yetişkinlere yönelik eğitimler sunar. Uluslararası literatürde de bu ayrım desteklenmekte; Avrupa Birliği’nin yaşam boyu öğrenme politikaları kapsamında mesleki eğitim, bireylerin bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirme süreçlerinin bir parçası olarak tanımlanmaktadır (Dehmel, 2006: 50; Centeno, 2011: 134).

Türkiye’nin mesleki-teknik eğitim alanında, diğer ülkelerle karşılaştırıldığında ilerleme kaydettiği gözlemlenmektedir. Son dönemlerde mesleki eğitime verilen önem artmıştır. Özellikle gelişmiş batı ülkeleri ve Avrupa Birliği ile ilişkilerin geliştirilmesi aşamasında, bireylerin işe girmeleri için sertifika, mesleki yeterlilik belgesi ve mezuniyet belgesi şartı, beşeri sermayenin geliştirilmesi adına halk eğitimi merkezlerindeki kurslara olan talebi artırmıştır. Avrupa Birliği’nin stratejik belgelerinde de belirtildiği üzere, istihdam edilebilirliğin artırılması ve toplumsal uyumun sağlanması adına yaşam boyu öğrenme ve belge temelli yeterlilikler temel araçlar olarak öne çıkmaktadır (Field, 2001: 4; Dehmel, 2006: 56).

Halk eğitimi merkezlerinde 75 alan, 2.119 mesleki kurs, 1.106 genel kurs ve toplamda ise 3.225 halk eğitimi merkezi kurs programı ile sertifika talebini karşılamada önemli bir görev üstlenmektedir (e-yaygin.meb.gov.tr). Halk eğitimi merkezlerindeki kurs eğitimlerinin etkili ve yeterliliği açısından önemli çalışmalar yapılmaktadır. “Mesleki” ve “yaygın eğitim” üzerine yapılan çalışmalar, “örgün eğitimin” bireylere yaşam boyu ihtiyaç duydukları bilgi ve becerileri kazandırmada gereken düzeyde olmadığını göstermektedir (Yıldırım, 2017: 108).

Benzer şekilde, uluslararası düzeyde de bu eksikliğin esnek, modüler ve birey odaklı yaygın eğitim uygulamalarıyla giderilmeye çalışıldığı belirtilmektedir (Centeno, 2011: 135; Field, 2001: 5).

Yetişkin eğitiminde, Türkiye’de en çok önem gösteren kurumların ön sırasında halk eğitimi merkezleri gelmektedir. Yetişkin eğitimi alanında yapılan araştırmalar, talep ve gereksinimlerini belirlemede yaygın olarak “nicel” yöntemlerin kullanıldığı görülmektedir (Yıldız, 2004: 86). Araştırmaların sayısının artırılması ve tüm yetişkin eğitim programlarını kapsayacak şekilde genişletilmesi, “yaygın eğitimin

kalitesini” ve “niteliğini” geliştirmede faydalı olacaktır (Yıldız, 2004: 81).

Uluslararası literatürde de bu konuya dikkat çekilmekte; yaşam boyu öğrenmenin çok katmanlı bir yapıda ele alınması gerektiği ve bu nedenle hem nitel hem de nicel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanılması gerektiği vurgulanmaktadır (Hake, 1999: 54). Ayrıca, yetişkin eğitimi araştırmalarının da yetersiz olduğu belirtilmektedir (Yayla, 2009: 38). Bu eğitim programlarının hedeflenen düzeye ulaşabilmesi için yetişkin eğitimi odaklı çalışmaların artırılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Katılımcıların yaş, gelir, cinsiyet ve medeni durum gibi demografik özellikleri, eğitim süreçlerinde dikkate alınmalıdır (Ural, 2007: 11). Yaşam boyu öğrenme politikalarının başarılı olması, yalnızca programların içerik kalitesiyle değil, aynı zamanda hedef kitlelerin bu programlara erişim düzeyi ve katılım motivasyonu ile de yakından ilişkilidir. Bu çerçevede, katılımın artırılması, eğitimlerin etkinliğinin ölçülmesi, motivasyon düzeylerinin izlenmesi ve kurs bırakma oranlarının azaltılması gibi unsurlar önem arz etmektedir. Centeno (2011), bu faktörlerin yaşam boyu öğrenmenin politika düzeyinde başarısını belirleyen temel dinamikler olduğunu vurgulamaktadır.

Yetişkin eğitimi kapsamında halk eğitimi merkezlerinin işlevi, kursiyer memnuniyeti ile doğrudan ilişkilidir. Nitekim bu çalışmada da “Hayat Boyu Öğrenme Kurumlarında Uygulanan Halk Eğitimi Merkezi Programlarına Katılan Kursiyerlerin Memnuniyet Algısı: ErzİN Örneği” üzerinden, halk eğitimi uygulamalarının katılımcı gözünden değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Yetişkin eğitimi araştırmaları, çoğulcu bir yapıyı içerisinde barındırdığı için hem “nicel” hem de “nitel” yöntemlerin kullanılması önemlidir (Hake, 1995).

Yetişkin eğitimlerine katılımın artırılması, verilen eğitimlerin etkinliğinin ölçülmesi, katılımcıların motivasyon düzeylerinin izlenmesi, kursları bırakma oranlarının azaltılması, eğitim ortamlarının iyileştirilmesi, değişen ve gelişen dünya şartlarına uygun kursların açılması, kurs duyurularının etkili yapılması, öğretmenlerin niteliklerinin iyi belirlenmesi ve kurs sonrası katılımcıların işe yerleştirilmesi konularında isabetli ve etkili yönlendirilmenin yapılması bu alanda en önce çözülmesi gereken konulardan oluşmaktadır. Bu alandaki sorunların çözümüne yönelik atılan adımlar olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmektedir.

Bu çalışmada belirlenen halk eğitimi merkezindeki kurs gören kursiyerlerden nicel yöntemlerle verilerin elde edilmesi, elde edilen verilerin nicel istatistik analiz, güvenilirlik ve karşılaştırılmalı analizlerin yapılması şeklinde tasarlanmıştır. Belirlenen halk eğitimi merkezi “Erzin Halk Eğitimi Merkezi”dir. Burada kurs gören kursiyerlere nicel yöntemlerle verilerin alınması ve kurslara katılım ve memnuniyet motivasyonunu etkileyen faktörlerin ortaya konulması olarak hedeflenmiştir.

Çalışmanın, alana farklı katkısı verilerin detaylı analizlerinin yapılması, şeklinde düşünülmektedir. Bu çalışmanın alana katacağı farklı bir durum ise aynı ölçek ve anketlerin aynı kurumda 2021 yılında uygulama sonuçları ile karşılaştırılması ve yorumlanması şeklindedir.

1. KAVRAMSAL VE KURAMSAL ÇERÇEVE

1.1 Halk Eğitimi

“Halk eğitimi”; “algın eğitim”, “yaygın eğitim”, “hayat boyu eğitim”, ve “yetişkin eğitimi” vs. isimler belirtilmekte olup, dünya çapında önemini her zaman öne çıkartan ve gerekliliği bütün bölümlerde öne çıkan bir disiplindir. Geçmişte Türkiye’de halk eğitiminden söz edildiğinde yalnız “biçki dikiş” ve “el sanatları” gibi alanlar öne çıkarken, değişen ve gelişen eğitim politikalarıyla yetişkinlerin “bilgi” ve “becerilerini” pek çok yönde daima geliştirmeyi amaçlayan yenilemeler yapılmaktadır. Kurs etkinliklerinin icra edilmesinde, “Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne” örgütlenmesi altında faaliyet gösteren “halk eğitimi merkezleri” önemli görev üstlenmektedir.

Türkiye’de 922 ilçe bulunmaktadır¹. Bu ilçelerin bütününde bir “halk eğitimi merkezi” mevcuttur. Türkiye’de halk eğitimi merkezi sayısı bindir (Peker, 2023: 142). Halk eğitimi merkezlerinde “mesleki teknik eğitim”, “genel kurslar” ve “okuma yazma” kursları faaliyeti sürdürülmektedir (Kaya, 2015: 268). Dahası bu “halk eğitimi merkezleri”, mezunlara yönelik üniversite ve memurluk sınavları gibi destekleme ve yetiştirme kursları da sunmaktadır. Mültecilere yönelik çeşitli projeler kapsamındaki kursların koordinatörlüğü de bu merkezler tarafından yapılmaktadır.

¹ Bkz. <https://www.e-icisleri.gov.tr/Anasayfa/MulkildariBolumleri.aspx> E.T 19.04.2025

Yetişkin eğitimi, sadece bireylerin mesleki becerilerini artırmaya yönelik değil, aynı zamanda toplumsal katılımı teşvik eden, bireyin yaşam kalitesini ve vatandaşlık yeterliklerini geliştirmeyi amaçlayan çok boyutlu bir süreçtir (Centeno, 2011: 135). UNESCO'nun da vurguladığı gibi, halk eğitimi yalnızca belirli bir yaş grubuna değil, tüm yaşlara açık ve toplumun her kesimine hitap eden bir öğrenme biçimidir (UNESCO, 1990).

Bilgi çağı ve hızlı teknolojik gelişmelerle birlikte, yaşam boyu öğrenme ve yetişkin eğitimi giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Eğitimde yapay zeka gibi yeni teknolojilerin kullanıldığı ve bu yöndeki araştırmalarda kolaylık sağladığı görülmektedir (Köseoğlu ve Gürcüoğlu, 2024: 1010). Bu nedenle, yetişkin eğitimi, halk eğitimi merkezleri ve kursiyerler üzerine pek çok araştırma yapılmaktadır. Yetişkin eğitimi konusundaki çalışmalar; yetişkinlerin motivasyonları, ilgi alanları, beklentileri, ihtiyaçları ve çeşitli eğitim kurslarına katılımı gibi konuları ele almaktadır (Yıldız, 2004). “Halk eğitimi” ise; halk eğitimi merkezlerinde verilen kurslar, karşılaşılan sorunlar, eğitmenler ve kursiyerlerin memnuniyet (Özengi, 2017) ve beklentileri gibi konuları kapsamaktadır (Kaya, 2015).

Yetişkin eğitimi araştırmalarında özellikle 2000’li yıllardan itibaren üniversitelerde artan tez sayısı, bu alana olan akademik ilginin göstergesidir. Araştırmalar çoğunlukla halk eğitimi merkezlerinin işleyişi, kursiyerlerin ihtiyaçları ve verilen eğitimin etkililiği üzerine odaklanmaktadır (Yıldız, 2004: 79). Ayrıca, bu araştırmaların çoğunun betimsel nitelikte olduğu ve yetişkin öğrenmesine dair kapsamlı analizlerin hâlâ sınırlı sayıda olduğu tespit edilmiştir.

İleri düzeydeki toplumların bireyden topluma ve toplumdan bireye yönelik beklenti ve talepleri gün geçtikçe artış eğilimindedir. Bu karşılıklı beklenti ve taleplerin karşılanabilmesi adına bireyler, ihtiyaçlarına uygun eğitim faaliyetine katılım sağlamayı istemektedirler (Kıran, 2008). Bu sebeple, “yetişkin eğitimi” etkinlikleri planlanırken hedef grubun özelliklerinin yanı sıra, yetişkinlerin beklenti, gereksinim ve taleplerinin de dikkate alınması önemlidir. Bu sayede, “yetişkin eğitimi hizmetleri”, yetişkinlerin ortaya konan talep ve ihtiyaçlarına göre düzenlenebilir. Avrupa Birliği’nin yaşam boyu öğrenme stratejileri çerçevesinde de halk eğitimi önemli bir araç olarak değerlendirilmekte, bireylerin kişisel, toplumsal ve mesleki gelişmelerine hizmet etmesi hedeflenmektedir (Dehmel, 2006: 56). Özellikle GRUNDTVIG programı kapsamında yetişkin eğitiminin

yaygınlaştırılması ve nitelik kazanması yönünde çeşitli fonlar ve iş birlikleri sağlanmıştır.

1.2. Yaygın Eğitim

Formal eğitim, “örgün ve yaygın eğitim” olarak iki bölüme ayrılmaktadır. Yaygın eğitim kavramı, çeşitli manalarda kullanılabilmekte ve çeşitli şekillerde ifade edilebilmektedir. Yaygın eğitim, belirli nedenlerle eğitimini eksik almış veya hiç almamış yetişkinlere eğitim imkânları veren “yaşam boyu öğrenme” faaliyetleridir (Ökten ve Acar, 2015: 22). Yaygın eğitim, formal eğitimin bir parçası olarak örgün ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana kategoriye ayrılmıştır. Yaygın eğitim kavramı, çeşitli eğitim yaklaşımlarıyla ilişkilendirilerek çeşitli şekillerde tanımlanabilir.

Bu kavram, eğitimlerini belirli nedenlerle eksik alan veya hiç almayan yetişkinlere yaşam boyu öğrenme fırsatları sunan uygulamaları içermektedir. Aitchison’a (1996) göre, yaygın eğitimle ilişkilendirilen kavramlar tablo-1’de verilmiştir

Tablo-1 Aitchison’a göre kavramlar

“Açık eğitim”	“Hizmet içi eğitim”	“Okul dışı eğitim”
“Algın eğitimi”	“Hizmet öncesi eğitim”	“Profesyonel eğitim”
“Bağımsız eğitim”	“İkinci şans eğitimi”	“Sendikal eğitim”
“Becerî eğitimi”	“İnsan hakları eğitimi”	“Sosyal eğitim”
“Bilgi eğitimi”	“İşçi eğitimi”	“Telaî eğitimi”
“Boş zaman eğitimi”	“Kadim eğitimi”	“Uzaktan eğitim”
“Cezaevi eğitimi”	“Kariyer eğitimi”	“Vatandaşlık eğitimi”
“Dönüşlü eğitim”	“Kırsal eğitim”	“Yaygın eğitim”
“Endüstriyel eğitim”	“Kısmi zamanlı eğitim”	“Yaşayarak eğitim”
“Hayat boyu eğitim”	“Liderlik eğitimi”	“Yetişkin eğitimi”
“Halk eğitimi”	“Mesleki eğitim”	“Yineleme eğitimi”
“Hatırlatma eğitimi”	Okul sonrası eğitim”	

Kaynak: Aitchison (1996).

Bu kavramlar, yaygın eğitimin çeşitli yönlerini ve hedeflerini ifade etmektedir. Yaygın eğitim kavramı, eğitim alanındaki geniş ve çeşitli uygulamaları kapsayan zengin bir kavramsal çerçeveyi temsil etmektedir. Yaygın eğitim ile ilgili ifadeler tanımlayıcı kavramlar şeklinde ifade edilmektedir (Murat, 2009: 30).

1.3. Hayat Boyu Öğrenme

Hayat boyu öğrenme, yaygın eğitim kavramıyla birlikte sıkça kullanılan ve bireyin doğumdan ölümüne kadar olan yaşamı boyunca sürekli bir öğrenme süreci içinde olduğunu vurgulayan bir terimdir. Bu kavram; eğitimin sadece okul yıllarıyla sınırlı olmadığını, aksine bireyin tüm yaşamı boyunca devam ettiğini ve çeşitli eğitim faaliyetlerine katılması gerektiğini ifade eder. Hayat boyu öğrenme, genellikle kurumsal kökenli eğitim kurumlarına ve okullara yönelik eleştirilere bir yanıt olarak ortaya çıkmıştır. Bireyin çocukluktan yetişkinliğe kadar olan süreçte değişen eğitim ihtiyaçlarına uyum sağlaması gerektiği düşüncesinden hareketle, hayat boyu öğrenme kavramı, mevcut eğitim sistemlerini genişleterek ve örgün eğitim dışındaki diğer eğitim türlerini de içerecek şekilde düzenlemeyi amaçlayan bir yaklaşımı ifade eder. Bu bağlamda, bireylerin yaşamları boyunca sürekli olarak öğrenmeye ve kendilerini geliştirmeye devam etmelerinin önemine vurgu yapar (Peker, 2024). “Örgün eğitimin” toplumun eğitim ihtiyaçlarını karşılamada eksik kaldığı düşüncesi, “hayat boyu öğrenme” kavramının kolayca benimsenmesine yol açmıştır. Bu nedenle, hayat boyu öğrenme örgün eğitimin “alternatifi” olarak değil örgün eğitimde “eksik” ve “yetersiz” kabul edilen alanlarda “tamamlanması” veya daha önce ortaya çıkartılamamış yeteneklerin keşfedilmesi şeklinde değerlendirilmiştir (Güleç, vd., 2012).

Edwards (1997), Bilgi gelişimi, teknolojik gelişme, ekonomik büyüme ile ilgili hükümet politikalarını incelemiştir. Edwards, öğrenen bir toplumun kavramlarını yaşam boyu öğrenen ve uygulayan toplum oluşturmak üzerine çalışmalar yapmıştır. Edwards, yaşam boyu öğrenmeyi öğrenen ve uygulayan toplum için gerekli olan değişkenler üzerinde çalışmalar yapmıştır.

Field (2006) “yaşam boyu öğrenmeyi” eğitimde farklı ve yeni eğitim düzeni olarak görmüştür. Merkezi hükümetlerin vatandaşlarına aktif bir şekilde öğrenmelerini, öğrenmeyi yaşamları boyunca uygulamalarını teşvik ve önerilerini belirtmiştir. Merkezi hükümetlerin sürdürülebilir bir yaşam boyu öğrenebilen bir toplumu ortaya koymak için teşvik ve uygulamaya konulan politikalar ve önlemlerini araştırmıştır.

Bireyin iş hayatı, kişisel gelişiminde önemli bir role sahiptir. İş hayatındaki başarı; bireyin kendini gerçekleştirme hedefine ne kadar yakınsa, o derecede mutlu olduğu ve topluma pozitif katkıda bulunduğu görülmektedir. İşte bu

noktada, bireyin mesleğini belirleyen önemli bir unsur, edindiği meslektir. Meslek edinme sürecinde, bireyler “örgün” ve “yaygın” eğitimden faydalanır. “Örgün eğitim”, mütemadiyen “mesleki eğitimin” “teorik” kısmını aktarırken “yaygın eğitim” ise daha çok uygulamalı deneyimler sunar. Örneğin, örgün eğitimde bir metal bölümünde “kaynakçılık” konusu bir dersin parçası olarak ele alınırken yaygın eğitimde “gazaltı mig-mag kaynağı”, “argon kaynağı” gibi kurslar haftalarca sürebilir. Bu şekilde, öğrenciler örgün eğitimde sadece staj aşamasında pratik yaparken yaygın eğitimde daha fazla uygulama fırsatı bulabilirler. Türkiye’de Avrupa Birliği uyum yasaları gereği belirli meslek dallarında sertifikalara duyulan ihtiyaç artmıştır. Bahse konu sertifikalar, bakanlığın verdiği “mesleki yeterlilik belgeleri” ile “yaygın eğitim” kurumlarından edinilen sertifikaları içerir. Bu bağlamda, özellikle yaygın eğitim kurumlarından olan halk eğitimi merkezlerinin önemi artmaktadır.

Bu çalışmada, halk eğitimi merkezlerinde açılan kurslara katılan bireylerin motivasyonları ve kurs memnuniyetleri araştırılmıştır. Kursiyerlerin katılım nedenleri ve memnuniyetleri incelenerek, eğitim kalitesinin artırılması ve işsizliğin azaltılması hedeflenmiştir. Bireylerin mesleki programlara neden katıldığı ve nasıl motive edildikleri de araştırılarak işlevsel yetişkin eğitimi programları hazırlanması amaçlanmıştır. Bireylerin kendini geliştirmesi, ailelerine ve topluma katkı sağlamasıyla beşerî sermayenin artması ve toplumların gelişiminin hızlanması arasında doğrudan bir bağlantı bulunmaktadır. Bu nedenle, bu tür araştırmaların önemi oldukça büyüktür. Bu çalışma, daha önce yapılmış araştırmalardan örnekler vererek alandaki bilgi birikimine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Ankara’da yapılan bir araştırmada, mesleki kurslara katılanların çoğunluğunun işsiz, bekâr ve aynı şehirde yaşayan kişiler olduğu belirlendi. Kursiyerlerin en yaygın katılma nedenleri ise iş bulma, boş zamanı değerlendirme, mesleki gelişim ve kendi işlerini kurma isteği olarak sıralandı. Bu nedenler içinde en yüksek oran %39 iken en düşük oran %9 olarak tespit edildi (Akkiraz, 1987: 37). Bir araştırmaya göre, ABD’de hayat boyu öğrenme etkinliklerine katılan bireylerin katılma nedenleri arasında istedikleri işe girmek, pratik yapmak, yurt dışı seyahatler öncesinde hedefledikleri ülkenin dilini öğrenmek, mesleki olmayan amaçlar, kişisel gelişim isteği ve stresten kaçma gibi faktörler bulunmaktadır (Ayhan, 1990: 38).

Ankara’nın Mamak ilçesindeki Halk Eğitimi Merkezinde yapılan bir araştırmada, kursiyerlerin katılma nedenleri şunlardır: Boş zamanları değerlendirme, belge edinme, kurs ücreti, yeni bilgiler edinme isteği, edinilen bilgi

becerileri gelire dönüştürme, hanedeki durumunu kuvvetlendirme, iş edinme ve sosyal ağları geliştirme şeklindedir (Karabacak, Aşır, 2011). Muğla Halk Eğitimi Merkezinde gerçekleştirilen bir araştırmaya göre, kursiyerlerin mesleki kurslara olan ilgilerinin, kişinin kendi özgün niteliklerine yansıyan içgüdülerle şekillendiği ortaya çıkmıştır (Tezcan, 2014: 312). Yancar'ın (2014) İzmir Menemen ilçesi Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğünde gerçekleştirdiği çalışmada, "kursiyerlerin kursa katılma nedenleri", Karabacak Aşır'ın (2011) yaptığı araştırma sonuçlarıyla benzerlik bulunmaktadır. Bununla birlikte kursa katılan kursiyerler; kurs yerlerindeki makinelerin değiştirilmesi, sınıf koşullarının iyileştirilmesi, malzeme temininin sağlanması, kurs sürelerinin kısaltılması gibi fiziki şartların düzeltilmesini, ulaşımın kolaylaştırılmasını, kurs programlarının tanıtımının etkili gerçekleştirilmesini, çok fazla kurs programının düzenlenmesini, ortaya çıkartılan ürünler için satış yerlerinin oluşturulmasını "kursiyer memnuniyeti" yönünden dikkate değer bulmaktadır.

"İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sanat ve Meslek Eğitimi (İSMEK)" bünyesinde düzenlenen dil eğitimi kurslarında yapılan bir araştırmada (2019), kursları tercih etme nedeninin başlıca sebepleri arasında ücretsiz olması, alınacak sertifikaların meslek hayatını etkileyeceği ve toplumsallaşma fırsatı sunması olduğu belirlenmiştir (Koç ve Fidan, 2019: 51). Halk eğitimi merkezlerindeki mesleki kurslara katılım sağlayan ve başarılı elde eden kursiyerlere ait yapılan araştırmalarda (İçli vd., 1999; Ayçiçek, 2012; Abay ve Atış: 1999; Temiz, 2009), hayat boyu öğrenme kapsamında yapılan "mesleki kursların" kadın istihdamına katılımı yönünde pozitif etkilediği belirtilmiştir.

2017'de Eskişehir'de mültecilere yönelik dil eğitimi kurslarında yapılan bir mülakat çalışması sonucunda, kursiyerlerin katılım isteğinin düşük olduğu, kendilerine verilen imkanların yetersiz olduğu, öğretmenlerin akademik olarak yeterli olmadığı ve dil sorunları nedeniyle öğrenmede zorluklar yaşandığı ortaya çıkmıştır (Yaylacı vd., 2017: 105). Peker'in (2023) kursiyer ve yöneticilerle kursların, beşeri sermayenin gelişmesi ve yoksullukla mücadeleye etkisi ile ilgili araştırmasında kursların etkisinin olduğu sonucuna ulaşmıştır. Torun ve Seçkin'e (2021) göre, literatürde iş doyumu ve yaşam boyu öğrenme çalışması mevcuttur fakat iş doyumu ve yaşam boyu öğrenmeyi bir arada alan çalışma sınırlıdır.

Akman vd. (2020) "Yunanistan ve Portekizde hayat boyu öğrenme" başlıklı çalışmalarında eğitim ve iş hayatında net bir ayrımın bulunmadığını Avrupa

Birliğinden her iki ülkenin etkinlendiğini, yetişkin eğitimi için insan kaynaklarının niteliklerinin artırılması hedeflendiğini tespit etmişlerdir.

2. ARAŞTIRMA, METODOLOJİ VE SÜRECİ

2.1 Araştırmanın Amacı ve Önemi

Alan yazının incelenmesi, konuyla ilgili yapılan çalışmaların az sayıda olduğunu göstermektedir. Genel olarak mevcut çalışmalarda, anket verilerinin istatistiksel analizi sınırlı kalmış ve genellikle sadece çapraz tablo sorguları veya ki kare testleriyle sınırlı kalmıştır. Ancak bu çalışmada, “normallik testleri” ile ilişki testlerinin de uygulanmasıyla analiz derinleştirilmiştir. Bu bağlamda yapılan anket çalışmasında, anket sorularına verilen cevapların birbirleriyle ilişkisini daha ayrıntılı bir şekilde incelenmesini mümkün kılmıştır. Bu çalışmanın, bu yönden diğer çalışmalardan farklı bir konumda olması ve literatüre önemli bir katkı sağlaması hedeflenmektedir.

2.2. Problem Cümlesi

1-Hatay İli Erzin İlçesi Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü bünyesinde yürütülen kurslara katılan kursiyerlerin kurslara katılım gerekçeleri bireysel özelliklerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

2- Hatay İli Erzin İlçesi Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü tarafından düzenlenen kurslara katılan kursiyerlerin programlara ilişkin memnuniyet düzeyleri bireysel özelliklerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

2.3. Yöntem

Bu çalışmada anket soruları ile bu anket sorularının uygulandığı bir örneklemden meydana geldiği için bununla birlikte araştırmaya mevzu edilen kişiler, kendi koşullarında ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılıp değişkenleri hiçbir bir şekilde değiştirme veya tesir etme çabası ortaya sunulma çabası olmadığından ötürü “tarama modeli” kullanılmıştır. Kavram olarak “tarama modeli” oldukça fazla sayıda elemandan meydana gelen “bir evrende” “bir saptama ya da “yargıya” ulaşmak adına bir örneklem üzerinde yapılan “tarama düzeni” şeklinde ifade edilir (Karasar, 2006:72).

2.4. Etik İzinler

Çalışmada T.C. Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Etik Kurulu 04.09.2024 Tarih ve Toplantı Sayısı: 8 ve Karar Sayısı:5 ve Evrak 06.09.2024 Tarih ve Sayısı:25567 ile “Etik Kurul Onay Belgesi” alınmıştır. Verilerin toplanması için gerekli izinler alınmıştır. Katılımcılar için bireysel sözlü onam alınmıştır.

2.5. Çalışma Evreni ve Örneklem

Bu araştırmaya ait evren 2023–2024 Eğitim-Öğretim yılında “Erzin Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü” kurslarına kayıtlı olan 600 kursiyer olarak belirlenmiştir. Buradan hareketle araştırma evrenindeki tüm aktif kursiyerlere ulaşılmaya çalışılmış ancak çeşitli nedenlerden ötürü 514 kişiye ulaşılmıştır. Bu durumun nedenleri arasında ölçek uygulanırken kursa gelmemiş olmama ya da bazı kursiyerlerin birden çok kursa katılması bulunmaktadır. Bu bağlamda araştırma örnekleminin %85,6 'sına erişim sağlanmıştır.

2.6. Araştırmaya Katılan Kursiyerlere İlişkin Demografik Bilgiler

Araştırmaya katılan kursiyerlere sorulan demografik bilgi formundaki sorulara göre yaş, cinsiyet, gelir vb. gibi bağımlı değişkenlerin frekans ve yüzde dağılımları aşağıda Tablo-2’de verilmiştir.

Tablo-2 Demografik Bilgiler

Demografik Değişkenler		Frekans	%	Ort	SS
Cinsiyet	Kadın	471	91,6	1,08	0,277
	Erkek	43	8,4		
Yaş	18 Yaş Altı	13	2,5	4,38	1,391
	18-25 Arası	57	11,1		
	26-33 Arası	63	12,3		
	34-41 Arası	93	18,1		
	41-50 Arası	164	31,9		
	50 ve üstü	124	24,1		

Medeni Hali	Bekar	376	73,2	1,34	0,604
	Evli	102	19,8		
	Boşanmış/Dul	36	7,0		
Çocuğu Var mı?	Evet	393	76,5	1,24	0,425
	Hayır	121	23,5		
Öğrenim Durumu	İlköğretim	207	40,3	2,06	1,183
	Lise	193	37,5		
	Lisans	104	20,2		
	Yüksek Lisans	9	1,8		
	Doktora	1	0,2		
Mesleği	Öğrenci	40	7,8	4,10	1,407
	İşsiz	77	15,0		
	Özel Sektör Çalışanı	9	1,8		
	Kamu Sektörü Çalışanı	59	11,5		
	Ev Hanımı	324	63,0		
	Kendime Ait İşyerim Var	5	1,0		
Hane Geliri	Asgari Ücret Altı	323	62,8	1,59	0,822
	Asgari Ücret	80	15,6		
	Asgari Ücret Üstü	111	21,6		
Daha Önce Kurslara Katıldı mı?	Evet	405	78,8	1,21	0,409
	Hayır	109	21,2		
Kurstan Nasıl Haberiniz Oldu?	Arkadaşlardan Öğrendim	142	27,6	-	-
	Kurs Öğretmeni Haber Verdi	286	55,6		
	Kurumun Web Sitesinden Öğrendim	41	8,0		
	Sosyal Medyadan Öğrendim	45	8,8		
	Total	514	100,0		

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tabloya göre, incelenen demografik değişkenlerde “yaş”, “cinsiyet”, “medeni

durum”, “öğrenim durumu”, “çocuk sahibi olma durumu”, “meslek”, “hane geliri”, “öncesinde kurslara katılma durumu” ve “kursa katılım haberi alma kaynakları” yer almaktadır. Cinsiyet: katılımcıların %91,6’sı kadın, %8,4’ü erkektir. Yaş: en yüksek oran %31,9 ile 34-41 yaş arasındadır, en düşük oran ise %2,5 ile 18 yaş altındadır. Medeni hali: katılımcıların %73,2’si bekâr, %19,8’i evlidir. Çocuğu var mı?: Katılımcıların %76,5’i çocuk sahibidir. Öğrenim Durumu: katılımcıların çoğunluğu (%40,3) ilköğretim mezunudur. Mesleği: katılımcıların çoğunluğu (%63,0) ev hanımıdır. Hane geliri: katılımcıların çoğunluğu (%62,8) asgari ücret altında gelire sahiptir. Daha önce kurslara katıldı mı?: Katılımcıların %78,8’i daha önce kurslara katılmıştır. Kurstan nasıl haberiniz oldu?: Katılımcıların en yaygın haber alma kaynağı kurs öğretmenleridir (%55,6).

Ortalama ve standart sapma değerleri de verilmiştir, bu değerler değişkenlerin dağılımını ve merkezi eğilimini belirtmektedir. Örneğin, yaş değişkenindeki ortalama yaş 41.5, standart sapması ise 17.86’dır. Bu, dağılımın ne kadar yaygın olduğunu gösterir.

Bu istatistikler, katılımcıların demografik özelliklerini ve kursa katılım durumlarını anlamamıza yardımcı olur. Örneğin çoğunlukla ev hanımı olan ve düşük gelir seviyelerine sahip kişilerin kurslara katıldığını görmekteyiz. Ayrıca kursa katılım haberlerinin genellikle kurs öğretmenleri tarafından sağlandığı gözlemlenmektedir. Bu nedenle kurumun kendi duyuru kanallarının güçlendirmesi veya mevcut kanallarını daha etkin bir şekilde kullanması gerekmektedir.

2.7. Veri Toplama Araçları

Araştırmada belirlenen örneklemden veri toplamak hedefiyle iki anket ölçeği kullanılmıştır. “kurslara katılma sebepleri”, “kursiyer memnuniyet anketi” ile “kişisel bilgi formu” kullanılmıştır. “kursiyer bilgi formunda” “yaş”, “cinsiyet”, “medeni durum”, “gelir durumu”, “kurstan nasıl haberdar oldunuz?” ve “daha önce başka bir kursa katıldınız mı?” gibi sorular sorulurken “kursa katılma sebepleri” ve “memnuniyet ölçeği” Yancar’ın (2014) çalışmasından alınmıştır. Bu ölçek daha önce farklı çalışmalarda da kullanılmıştır. Anketin “güvenilirlik” çalışmaları bağlamında “iç tutarlılığı” ortaya çıkartılması noktasında “Cronbach Alpha katsayıları” incelenmiştir. Bu bağlamda ölçeğin toplam “iç tutarlık katsayısı” 0,82 olarak bulunmuştur. Ortaya çıkan bu göstergelerin “anketin güvenilirlik düzeyi”

noktasında kabul edilebilir değerler seviyesinde şeklinde ifade edilebilir. Ölçeklere ait açıklayıcı bilgiler aşağıda detaylı bir şekilde verilmiştir.

2.7.1. Kursiyerlerin Kurs Katılma Sebepleri Ölçeği

Halk eğitimi merkezlerinde uygulanan kurslara katılan “kursiyerlerin kurslara katılma sebeplerini” ortaya çıkartma amacıyla uygulan anket Coşkun (2012) tarafından geliştirilmiştir. “kursu katılma sebepleri” anketi 16 soru şeklinde oluşturulmuştur. Kursiyerler için her ifadenin “önemli”, “kısmen önemli” ve “önemsiz” şeklinde yanıtlamaları istenmiştir. “Önemsiz için” “1”, “kısmen önemli için” “2”, “önemli için” “3” puanlama şeklinde veriler oluşturulmuştur. Ölçek soruları arasında ters puanlanacak durum bulunmamaktadır. Bu ölçek ile “kursiyerlerin kursu katılma amaçlarını” ortaya çıkarmak hedeflenmiştir.

2.7.2. Kursiyerlerin Kurs Memnuniyet Ölçeği

Bu anket “Millî Eğitim Bakanlığı” tarafından halk eğitimi merkezlerinde uygulanmak üzere hazırlanmış ölçek çalışmalarıdır. Bakanlığın yayını olan “Tebliğler Dergisi”nden alınmıştır. Bu ölçek halk eğitimi merkezlerinde halk eğitimi programları çerçevesinde uygulan kurslarda kursiyerlere uygulanmaktadır. Bu ölçekte “18” “pozitif ifade” olup toplam 20 sorudan oluşan bir anket ölçeğidir. Ölçekte sorulan sorulara “evet”, “kısmen” ile “hayır” Şeklinde yanıtlar verilmektedir. “Hayır” cevabı için “1”, “kısmen cevabı” için “2” ve “evet cevabı” için “3” puanı işaretlenerek veriler toplanmıştır. Ölçeğin tamamı için “Cronbach Alfa” seviyesi 0,911 sonucuna ulaşılmıştır.

Tabo-3 Güvenirlilik Analizi

Güvenirlilik Analizi		
Ölçek,	Cronbach Alpha	Soru Sayısı
Kursa katılma sebepleri,	0,874	16
Memnuniyet,	0,892	20

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

“Cronbach Alfa Katsayısı” anket ölçeğindeki maddelerin “iç tutarlılığını” ölçmek ve soruların homojenliğinin yapısını açıklamak amacıyla kullanılmaktadır. Dahası soruların kendileriyle tutarlı olma/olmamalarını açıklamaktadır. Ortaya

çıkan güvenilirlik katsayı ne kadar yüksek olursa ölçek o derecede güvenli olarak kabul görür. Bir başka ifade ile ölçekteki soru maddelerin “güvenilirliği” yüksek demektir (Köseoğlu, 2023: 146).

2.8. Verilerin Analizi

Anket sonucunda ortaya konulan veriler “istatistik analiz programı” ile analiz edilmiştir. Bu çalışmada öncelikle “kişisel bilgi formundaki” bilgileri ankete katılım sağlayan katılımcılara göre “frekans yüzdeleri” ile sayıları çizelge şekline getirilmiştir. Ölçek için yapılan “normallik testleri”nin ardından sonuç $p>,005$ olması nedeniyle veriler “normal dağılmadığı” sonucuna ulaşılmıştır (Özmen ve Köseoğlu, 2017: 9-10). Yukarıda ifade edilen testler dışında “çarpıklık”, “basıklık” değerlerine bakılmış ancak bu değerlerinde “normal dağılıma” uygun olmadığı görülmüştür. Bu bağlamda veriler yorumlanırken “non-parametrik testlerinden” faydalanılmıştır. İkili yapılan örneklem (kız-erkek, evet-hayır) için “Mann-Whitney-U” üç veya üstü örneklemde “Kruskal-Wallis testleri” kullanılmıştır. Dahası anketler arasındaki ilişkinin “gücü” ve “yönünü” belirlemek için “Spearman Rho korelasyon testi” ve anlamlılık değerini ölçmek için çoklu regresyon testi uygulanmıştır.

2.9. Bulgular

Tablo-4 Kurslara katılım Nedenlerinin Demografik değişkenlere göre incelenmesi

Kursa Katılma Nedeni Ölçeği							
Değişken	Kruskal-Wallis H	Mann-Whitney U	Z	P	SS	Ort	Farklılaşma
Cinsiyet		7427	-2,907	0,004	0,277	1,08	Var
Yaş	9,226			0,1	1,391	4,38	Yok
Medeni Hali	3,775			0,151	0,604	1,34	Yok
Öğrenim Durumu	3,964			0,411	1,183	2,06	Yok
Mesleğiniz	7,953			0,159	1,407	4,1	Yok
Daha Önce Açılan kurslara Katılma Durumu		18870	-2,336	0,19	0,409	1,21	Yok
Hane Geliri	7,953			0,159	1,407	4,1	Yok
Çocuk Durumu		20837	-2,066	0,39	0,425	1,24	Yok

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Bu tabloya göre, kursa katılma nedeni ölçeği üzerindeki değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gösterip göstermediği incelenmiştir. İstatistiksel testler “Kruskal-Wallis H testi” ile “Mann-Whitney U testi” olarak ortaya çıkartılmıştır.

1. Cinsiyet: Cinsiyet değişkenindeki Kruskal-Wallis H testi, $p=0,004$ olarak bulunmuştur. Bu, cinsiyetin kursa katılma nedenleri üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğunu gösterir.

2. Yaş, Medeni Hali, Öğrenim Durumu, Meslek, Daha Önce Açılan Kurslara Katılma Durumu, Hane Geliri ve Çocuk Durumu: Bu değişkenler için “Kruskal-Wallis H testi” ile “Mann-Whitney U testi” sonuçları istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar göstermemektedir. Yani, yaş, medeni hali, öğrenim durumu, meslek, daha önce açılan kurslara katılma durumu, hane geliri ve çocuk durumu değişkenleri, kursa katılma nedenleri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip değildir.

Tabloda cinsiyet değişkeninin kursa katılma nedenleri üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu ve diğer demografik değişkenlerin bu etki üzerinde anlamlı bir rol oynamadığı belirtilmişti. Ancak bu sadece istatistiksel bir ilişkiyi gösterir ve gerçek nedenler hakkında kesin bir sonuç çıkarmak için daha fazla araştırma yapılması gerekebilir. Bu durumu daha kapsamlı bir şekilde açıklamak için, kursa katılanların çoğunun kadın olması ve kadınların büyük bir kısmının kursları genellikle sosyal-psikolojik veya kişisel gelişim amaçlı gördüğü, küçük bir kısmının ise meslek edinme amacıyla katıldığı varsayılabilir. Ayrıca, halk eğitimi merkezleri tarafından açılan kursların büyük çoğunluğunun el sanatları gibi faaliyetleri içermesi, kursa katılma nedenlerini etkileyebilir. Bu durumun tam nedenlerini anlamak için, gelecekte mülakatlara dayalı birebir görüşmeler ve daha kapsamlı testler yapılması önerilebilir. Bu şekilde, katılımcıların kursa katılma nedenleri hakkında daha detaylı bilgi elde edilebilir ve bu bilgiler, kurs programlarının daha etkili bir şekilde tasarlanmasına ve hedef kitleye daha iyi hizmet etmesine yardımcı olabilir.

Tablo-5 Memnuniyet Ölçeğinin Demografik Bilgilere göre İncelenmesi

Kursiyer Memnuniyeti Ölçeği							
Değişken	Kruskal-Wallis H	Mann-Whitney U	Z	P	SS	Ort	Farklılaşma
Cinsiyet		9073	-1,137	0,255	0,277	1,08	Yok
Yaş	8,18			0,147	1,391	4,38	Yok
Medeni Hali	3,892			0,143	0,604	1,34	Yok
Öğrenim Durumu	3,885			0,422	1,183	2,06	Yok
Mesleğiniz	12,813			0,25	1,407	4,1	Yok
Daha Önce Açılan kurslara Katılma Durumu		20458	-1,181	0,238	0,409	1,21	Yok
Gelir Durumu	12,813			0,025	1,407	4,1	Var
Çocuk Durumu		19811		0,05	0,425	1,24	Var

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Bu tabloda, Kursiyer Memnuniyeti Ölçeği üzerindeki değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gösterip göstermediği incelenmiştir.

1. Cinsiyet, Yaş, Medeni Hali, Öğrenim Durumu, Meslek ve Daha Önce Açılan Kurslara Katılma Durumu: Bu değişkenler için test edilen “Kruskal-Wallis H testi ve Mann-Whitney U testi” sonuçlarına göre, kursiyer memnuniyeti üzerinde anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Yani, cinsiyet, yaş, medeni hali, öğrenim durumu, meslek ve daha önce açılan kurslara katılma durumu değişkenleri, kursiyer memnuniyeti üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip değildir.

2. Gelir Durumu ve Çocuk Durumu: Bu değişkenler için de “Kruskal-Wallis H testi ve Mann-Whitney U” testi sonuçlarına göre, kursiyer memnuniyeti üzerinde anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. Yani gelir durumu ve çocuk durumu değişkenleri, kursiyer memnuniyeti üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahiptir.

Bu sonuçlara dayanarak kursiyer memnuniyetinin gelir durumu ve çocuk durumu gibi belirli demografik özelliklerle ilişkili olabileceği düşünülebilir. Daha düşük gelir seviyesine sahip olanlar veya çocuk sahibi olanlar, belirli kurslardan

veya kurs deneyimlerinden daha az memnun olabilirler. Ancak diğer demografik faktörlerin kursiyer memnuniyeti üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı göz önüne alındığında, memnuniyetin daha çok gelir durumu ve çocuk durumu gibi belirli faktörlere bağlı olabileceği düşünülebilir.

Bu sonuçlar, kurs programlarının ve hizmetlerinin daha etkili bir şekilde tasarlanması ve hedef kitleye daha iyi hizmet etmesi için değerli bir rehberlik sağlayabilir. Özellikle gelir düzeyi düşük olan veya çocuk sahibi olan katılımcıların ihtiyaçlarının daha iyi anlaşılması ve karşılanması, kursiyer memnuniyetinin artırılmasına yardımcı olabilir.

Tablo-6 Korelasyon Testi Sonuçları Kursa Katılma Nedeni Kurs Memnuniyeti

Korelasyon Testi Sonuçları	Kurs Memnuniyeti	Kursa Katılma Nedeni
Spearman's rho		,508**
	,508**	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

“Spearman Rho korelasyon testine” göre halk eğitimi merkezinde uygulanan “kursa katılma nedenleri ölçeği” ve “kurs memnuniyeti ölçeği” arasındaki ilişkinin pozitif yönde orta düzeyde “***0,508” seviyede ve %99 güven seviyesinde anlamlı yönünde bulunmuştur. Bu bağlamda halk eğitimi merkezlerinde uygulanan “kursa katılma nedeni” ile “kurs memnuniyetinin” olumlu tarafta yükseleceği şeklinde ifade edilebilir. Ancak bu artışın düzeyi orta derecelidir.

Tablo-7 Çoklu Regresyon

Çoklu Regresyon Modeli	B	R	R2	t	P
Kursa Katılma Memnuniyet	1,127	0,454	0,206	9,102	0,000

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Bu çoklu regresyon modeli, kursa katılma nedeni değişkeninin memnuniyet değişkeni üzerindeki etkisini değerlendiriyor. Modelin sağladığı istatistiksel bilgiler şunlar:

- **B (Katsayılar):** Kursa Katılma Nedeni değişkeninin katsayısı 1,127'dir. Bu, kursa katılma nedeni değişkenindeki her bir birimlik artışın memnuniyet puanındaki artışı 1,127 birim artıracağını gösterir.
- **R (Korelasyon Katsayısı):** R katsayısı, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkendeki varyansı açıklama yüzdesidir. Bu modelde R katsayısı 0,454'tür, bu da bağımsız değişkenlerin toplam varyansın %45,4'ünü açıkladığını göstermektedir.
- **R² (R-kare):** R-kare, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkendeki varyansı açıklama yüzdesidir. Modelde R-kare değeri 0,206'dır, yani bağımsız değişkenlerin %20,6'sı bağımlı değişken olan memnuniyet puanlarının varyansını açıklamaktadır.
- **t Değeri:** Kursa katılma nedeni değişkeninin katsayısı için t değeri 9,102'dir. Bu, katsayının sıfırdan farklı olduğunu ve istatistiksel olarak anlamlı olduğunu gösterir.
- **p Değeri:** p değeri 0,000'dir. Bu, kursa katılma nedeni değişkeninin memnuniyet üzerindeki etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir.

Bu sonuçlar, kursa katılma nedeninin memnuniyet üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Kursa katılma nedeni arttıkça memnuniyet puanlarının da arttığı ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna varılabilir. Ancak modeldeki R-kare değeri göz önüne alındığında, memnuniyet puanlarının diğer faktörlerle de etkilendiği ve modelin daha fazla varyansı açıklamak için iyileştirilebileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Kursiyerlerin kursa katılma nedenleri ve memnuniyet anket sonuçlarında bireysel istek, motivasyon etkisini açıklamaktadır. Bu kursiyerlerin hayat boyu öğrenme eğitiminden faydalanmaları kendi kişisel gelişimlerine de etki etmektedir. Hayat boyu öğrenmenin etkileri bireylerin kendi refahları için aktif sorumluluk almaları için gereken becerileri ve bilgiyi edinebilmeleri için eğitim olarak açıklanır (Field, 2001: 14).

2.10. Tartışma

Bu çalışmada, kursiyerlerin kursa katılma nedenleri ve bu nedenlerin kurs memnuniyeti üzerindeki etkisi derinlemesine incelenmiştir. Anket sonuçlarına dayanarak yapılan analizlerde, kursiyerlerin demografik özelliklerine göre verdikleri yanıtların farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Bu farklılıklar, insanların kursa katılma motivasyonlarının çeşitliliğini ve kurs memnuniyetini etkileyen ana ve yan nedenlerini anlama açısından önemlidir. Kursa katılma nedenlerinin incelendiği ankette, katılımcıların çoğunluğunun meslek edinme veya geliştirme, belge alımı gibi somut hedeflerle kursa başvurduğu görülmüştür. Ancak kişisel ve daha sübjektif nedenlerin de etkili olduğu tespit edilmiştir. Örneğin boş zamanları değerlendirme, merak, yeni hobiler edinme gibi motivasyonlar da kursa katılımı şekillendirebilmektedir. Özellikle üzerinde durulan bir bulgu, 30 yaş üstü kadınların kurslara daha fazla katılım sağladığıdır.

Bu bulgu, toplumsal rollerin ve yaşam döngüsünün bireylerin eğitim tercihlerine etkisini gözler önüne sermektedir. 30 yaş üstü kadınların kurslara yönelmesinde, çocukların büyümesiyle birlikte ortaya çıkan zaman esnekliği, kişisel gelişim arzusu ve yeniden iş gücüne katılma isteği gibi etmenler etkili olabilmektedir. Ayrıca bu yaş grubundaki kadınların, yaşam deneyimlerinden kaynaklanan bilinçli tercihlerle hem sosyal çevrelerini genişletme hem de bireysel tatmin sağlama amacı güttükleri de gözlemlenmiştir. Bu durum, kursların sadece mesleki beceri kazandıran yapılar değil, aynı zamanda sosyal etkileşim ve psikolojik doyum sağlayan alanlar olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, kursiyerlerin motivasyonlarının anlaşılması ve bu doğrultuda kurs içeriklerinin çeşitlendirilmesi hem katılımcı memnuniyetini artırmak hem de daha geniş kitlelere ulaşmak açısından büyük önem taşımaktadır.

Yıldırım'ın (2009) yaptığı çalışma sonuçları da benzerlik göstermektedir. Kursiyerlerin genel profili incelendiğinde; lise mezunu, ev hanımı, orta düzeyde gelirli, evli ve öncesinde benzer kurslara katılmış bireylerin ağırlıklı olduğu gözlemlenmiştir. Bu demografik özelliklerin kursa katılma motivasyonu ve memnuniyeti üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir.

Eğitim seviyesi ve gelir durumu arttıkça kursa katılma nedenlerinde ve memnuniyetinde değişimler gözlenmiştir. Daha yüksek eğitim ve gelir seviyesine sahip bireylerin, kursa katılma motivasyonlarının ve memnuniyetinin farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu durum, kişinin sosyo-ekonomik durumunun kurs

deneyimini nasıl algıladığını etkilediğini göstermektedir. Ayrıca kursa katılma nedenlerinin kurs memnuniyetini etkilediği de gözlemlenmiştir. Katılımcıların büyük bir kısmı, kursun beklentilerini karşıladığını düşünmektedir. Ancak beklentilerinin karşılanmadığını ifade edenlerin sayısı da önemlidir. Bu kişiler genellikle yönetim ilgisizliği, sınıf şartlarının yetersizliği gibi faktörlerden şikâyet etmektedir. Bu tür sorunların çözülmesinin, kurs memnuniyetini artırmak için önemli olduğu vurgulanmıştır. Sonuç olarak, bu çalışma kursiyerlerin kursa katılma nedenlerini ve memnuniyetini detaylı bir şekilde incelemekte ve kurs deneyimini iyileştirmek için öneriler sunmaktadır. Bu önerilerin uygulanmasıyla, kurs memnuniyetinin artması ve kursa olan talebin daha da artması beklenmektedir.

Peker vd. (2021) çalışmasında yapılan çoklu regresyon analizine dayanarak kursa katılım sebepleri ölçeğinin “anlamlılık değerinin” ($p < 0,05$) olduğu ve buna dayalı olarak “modelin anlamlılık” değerinin de ($p < 0,05$) olduğu belirtiliyor. Bu sonuçlar, “kursa katılma nedeninin” “kurs memnuniyetinin” “%21,7’sini” açıkladığını ve “pozitif ve istatistiksel” olarak anlamlı bir şekilde etkilediğini gösteriyor ($t = 10,114$). Bu durum, “kursiyer; kursa katılma sebebine ne ölçüde karşılık bulursa, kurs memnuniyeti o ölçüde artmaktadır” şeklinde yorumlanabilir. 2024 yılında aynı ölçekleri kullanarak kurum kursiyerlerine uygulandığında, yordama oranının %45,4 olduğu belirtiliyor. Bu, önceki çalışmada belirlenen yordama oranından daha yüksek bir orandır. Bu durum, kursa katılma nedenlerinin kurs memnuniyetini açıklamada daha etkili olduğunu ve zamanla bu ilişkinin güçlendiğini gösterebilir. Dolayısıyla kursa katılma nedenlerinin artan bir şekilde kurs memnuniyetini açıkladığı ve katılımcıların kursa olan memnuniyetlerini belirleyen önemli bir faktör olduğu sonucuna varılabilmektedir.

Peker vd. (2021) 372 kursiyere uyguladığı çalışmasının sonuçları, kursa katılma nedenlerinin zamanla kurs memnuniyetini daha etkili bir şekilde açıkladığını ve bu ilişkinin güçlendiğini ortaya koymaktadır. 2024 yılında 514 kursiyere uygulanan araştırma verileri ve 2021 yılı verileri karşılaştırıldığında kurumun performansının etkisiyle kursiyer memnuniyet düzeyinin yaklaşık iki katından fazla bir orana artırdığı yönündedir. Halk eğitimi merkezi programları tüm kursiyerlere ulaşması fırsat eşitliği bağlamında sunulması göz önüne alındığında beşeri sermayenin geliştirilmesi açısından son derece önemlidir. Bu bağlamda açılan kursların başarılı olması, kursiyerlerin memnuniyet düzeylerini de yukarı yönde etkileyecektir.

Taşkın vd.(2022) tarafından “Halk Eğitimi Merkezlerinin Kursiyer Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi: Bandırma Halk Eğitimi Merkezi Örneği” adlı çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, 2022-2023 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Bandırma Halk Eğitimi Merkezinde (HEM) kurslara katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeyleri değerlendirilmiştir. Nitel araştırma yöntemiyle yapılan çalışmada, basit tesadüfi örnekleme seçilen 10 kursiyerle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiş ve veriler betimsel analizle incelenmiştir. Sekiz tema belirlenmiş; bunlar arasında kursların uygunluğu, eğiticilerin yeterliliği ve kurumun beklentileri karşılaması öne çıkmıştır. Çalışma sonucunda, eğiticilerin güncel yöntemler kullandığı, kursların işe katkı sağladığı, sosyal-kültürel etkinliklerin yeterli olduğu ve yöneticilerin sürece aktif katıldığı görülmüştür.

Şahin vd. (2022) tarafından “Halk Eğitimi Merkezlerinde Düzenlenen Kurslara Katılan Kursiyerlerin Katılım Sebeplerinin ve Memnuniyet Durumlarının İncelenmesi (Van İli Örneği)” adlı çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma Van ilindeki halk eğitimi merkezlerinde 2021-2022 eğitim- öğretim yılı birinci döneminde kurslara katılan 268 kursiyerin katılım sebepleri ve memnuniyet düzeyleri incelenmiştir. Genel tarama modeliyle yürütülen çalışmada, anketler ve kişisel bilgi formları kullanılarak veri toplanmış; analizlerde tanımlayıcı istatistikler ve Ki-Kare Testi uygulanmıştır. Kursiyerlerin genellikle ek gelir sağlama, takdir görme ve merak gibi sebeplerle kurslara katıldıkları; sosyal ve kültürel faaliyetlerden memnun oldukları; ancak anlatılan konuların anlaşılmasında zorluk yaşadıkları belirlenmiştir. Ayrıca demografik değişkenlere göre farklılıklar da analiz edilmiştir.

SONUÇ

Bu araştırma, Erzin Halk Eğitimi Merkezindeki kurslara katılan bireylerin memnuniyet algısını ve bu algının bireylerin kurslara katılma nedenleriyle ilişkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Nicel verilerden elde edilen bulgular, kursiyerlerin halk eğitimi programlarına büyük ölçüde kendi gelişimleri, mesleki kazanımları ve sosyal çevreyle bütünleşme amacıyla katıldığını göstermiştir. Araştırma sonuçlarına göre, kursa katılma motivasyonu ile memnuniyet düzeyi arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki bulunmaktadır. Çoklu regresyon analizine göre motivasyon, memnuniyetin %26'sını açıklamaktadır.

Bu bulgu, Özengi (2017) ve Kaya (2015)'nin halk eğitimi merkezlerinde verilen eğitimin bireylerin beklentilerini karşılama kapasitesine ilişkin değerlendirmeleriyle paralellik göstermektedir. Özellikle bireylerin sosyal etkileşim, beceri edinme ve yaşam kalitesini artırmaya yönelik kurslara olan ilgisi, halk eğitiminin sadece meslek kazandırmaya değil, bireyin bütünsel gelişimine katkı sağladığını göstermektedir.

Araştırma bulgularına göre, kursiyerlerin demografik özelliklerinden özellikle gelir düzeyleri ve çocuk sahibi olma durumları, memnuniyet düzeyleri üzerinde anlamlı bir farklılık yaratmıştır. Bu sonuç, halk eğitimi hizmetlerinin katılımcı profiline göre şekillenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Kıran (2008)'in da belirttiği gibi, bireylerin halk eğitimi hizmetlerinden beklenti ve talepleri giderek artmaktadır. Bu nedenle, halk eğitimi faaliyetlerinin bireylerin sosyoekonomik durumları göz önünde bulundurularak planlanması önemli bir ihtiyaçtır.

Yıldız (2004) tarafından yapılan araştırmalarda halk eğitimi alanında katılımcı ihtiyaçlarına dönük eğitimlerin yeterince incelenmediği, daha çok örgütsel yapı ve işleyiş odaklı çalışmaların yapıldığı ifade edilmektedir. Bu açıdan bakıldığında, bu çalışma birey odaklı veri üretmesi açısından literatüre katkı sağlamaktadır. Yıldız (2004)'in halk eğitimi alanındaki akademik çalışmaların daha çok betimsel yöntemlerle yürütüldüğünü ve analiz derinliğinin sınırlı kaldığını vurgulaması, bu çalışmanın hem sayısal veriye hem de ilişkilendirmeye dayalı yapısıyla literatürdeki bu boşluğu doldurmaya aday olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, çalışmanın bulguları, Hake (1999)'un ileri sürdüğü gibi, yaşam boyu öğrenmenin birey-toplum-örgüt üçgenindeki ilişkisel boyutunu desteklemektedir. Katılımcıların kurslara hem bireysel gelişim hem de sosyal uyum amacıyla

yönelmesi, eğitimin yalnızca mesleki yeterlik değil, aynı zamanda toplumsal bütünleşme aracı olarak da işlev gördüğünü göstermektedir. Benzer şekilde, Centeno (2011) da halk eğitiminin yalnızca bireyin istihdam edilebilirliğini değil, vatandaşlık bilinci ve toplumsal katılım gibi daha geniş etkileri olduğunu belirtmiştir.

Dehmel (2006) ve Field (2001) ise Avrupa Birliği bağlamında yaşam boyu öğrenmenin bireyler için yalnızca mesleki gereklilik değil, aynı zamanda demokratik toplumların sürekliliği açısından da vazgeçilmez olduğunu vurgulamaktadır. Türkiye’de de halk eğitimi merkezleri, bu yaklaşım doğrultusunda toplumsal gelişmeye katkı sağlayacak önemli kurumlardan biri olarak konumlanmaktadır.

Bu araştırma sonuçları ile Peker vd. (2021) yaptığı araştırma karşılaştırıldığında açıklama düzeyinin %21,7’den %26 düzeyinde açıklandığı sonucuna ulaşılmaktadır. Memnuniyet düzeyinde ise %21,7’den %45,4’e çıktığı görülmektedir. Bu durumu açıklamada bireysel kursiyerlerin kursa katılım, ihtiyaç ve motivasyonun etkisi ile birlikte kurumun performansının da etkisinin olduğu yönünde düşünülmektedir.

Sonuç olarak, bu araştırma halk eğitimi merkezlerine katılımı etkileyen bireysel faktörleri ve katılım sonrasında oluşan memnuniyet düzeyini analiz ederek, hem uygulayıcılara hem de politika yapıcılara yol gösterici olmayı hedeflemektedir. Halk eğitimi hizmetlerinin etkililiği, ancak katılımcı memnuniyetinin izlenmesi ve program içeriklerinin bu doğrultuda sürekli geliştirilmesiyle sağlanabilir. Bu bağlamda, bireysel farklılıkları dikkate alan, ihtiyaç temelli, esnek ve katılımcı eğitim modellerine yönelmek, halk eğitimi sisteminin başarısı için zorunluluk haline gelmiştir.

Bu alanda ileride çalışma yapmayı hedefleyen araştırmacılar için kursa katılma ve memnuniyet ölçme hedeflerinde somut isteklerin yanı sıra spesifik olarak da bireylerin isteklerine göre kursların düzenlenmesi ve sonuçları etkileyen çalışmaların yapılmasına dikkat edilmelidir. Bu alanda yapılacak çalışmalara nicel, nitel ve karma yöntemlerin kullanılması da önemlidir.

İleride bu alanda yeni çalışmalar yapılması literatüre zenginlik katacaktır. Araştırmanın kısıtları esas alındığında benzer bir çalışmanın farklı örneklem grupları üzerinde yapılması sonuçların kıyaslanabilmesi açısından oldukça önemlidir. Yine aynı araştırmanın zaman kısıtı açısından ileri bir tarihte aynı örneklem üzerinde yeniden uygulanması meydana gelen değişimlerin ölçülmesi ve yorumlanması açısından oldukça önemlidir.

ÖNERİLER

Kurs içeriği ve yönetimi iyileştirilmelidir: Kursiyerlerin beklentilerine daha iyi cevap verebilmek için kurs içeriği ve yönetimi gözden geçirilmelidir. Kursların daha interaktif, katılımcı odaklı ve güncel içeriklere sahip olması sağlanmalıdır. Güncel çağın gerektirdiği kurs programlarının e-yaygın sistemine eklenmesi, bölge ve iklim şartlarının farklılığı ve her bölgenin ihtiyaç değişkenlerin olduğu göz önüne alınması ve kurs planlamaları bu değişkenlere göre yapılmalıdır. Ayrıca kursa katılım zamanlarının kursiyerlerin kursa katılabilme zamanları dikkate alınarak planlanmalıdır. Bir başka ifade ile esnek zaman, mesai saatleri dışı, hafta sonu gibi alternatif zamanlar sunulmalıdır.

Fiziksel koşullar iyileştirilmelidir: Kurs mekânlarının fiziksel koşulları iyileştirilmelidir. Yetersiz sınıf şartları, bakımsız makineler veya eksik malzemeler kursiyerlerin memnuniyetini olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle sınıfların düzeni, temizliği ve donanımı düzenli olarak kontrol edilmeli ve gerekli iyileştirmeler yapılmalıdır. Halk eğitimi merkezlerin bulunduğu ilçe, bölge ve ihtiyaçları göz önüne alınarak ulaşılması kolay alt yapısı verimli kursiyerlere cevap verebilecek şekilde tasarlanmalı ve iyileştirilmelidir.

Kurs tanıtımı ve iletişimi güçlendirilmelidir: Kursiyerlerin kursa katılma nedenlerini daha iyi anlayabilmek ve beklentilerini karşılayabilmek için kurs tanıtımı ve iletişimi güçlendirilmelidir. Kurs içeriği, hedefleri ve faydaları hakkında daha net bilgi verilmeli ve katılımcılarla sürekli iletişim halinde olunmalıdır. Ayrıca kursiyerlerin online başvuru yapabilmesi için dijital platformlar kullanılabilir.

Eğitmen kalitesi artırılmalıdır: Kurs eğitmenlerinin kalitesi ve yetkinliği artırılmalıdır. Eğitmenlerin mesleki yeterlilikleri düzenli olarak değerlendirilmeli ve gerektiğinde eğitim almaları sağlanmalıdır. Ayrıca eğitmenlerin katılımcı odaklı ve etkili iletişim becerileri geliştirilmelidir. Türkiye'nin insan kaynakları göz önüne alınarak üniversite mezunlarının usta öğretici olarak değerlendirilmesinde öncelik verilmelidir. Mevcut usta öğreticilerin eğitim seviyesi kademeli olarak ön lisans ve lisans seviyelerine çekilmesi teşvik edilmelidir.

Kursiyer geri bildirimleri değerlendirilmelidir: Kursiyerlerin geri bildirimleri düzenli olarak toplanmalı ve değerlendirilmelidir. Kursiyerlerin memnuniyetini artırmak için geri bildirimlere göre gerekli düzeltmeler yapılmalı ve iyileştirmeler sağlanmalıdır.

Kurs katılımını artırmak için teşvikler sağlanmalıdır: Kurs katılımını artırmak için teşvikler ve motivasyon sağlanabilir. Örneğin kursiyerlerin belirli bir başarı seviyesine ulaşmaları durumunda sertifika veya ödüller verilebilir. Ayrıca katılımcıların kursa devamını teşvik etmek için sosyal etkinlikler düzenlenebilir.

Kursa ulaşım kolaylığı sağlanmalıdır: Kursiyerlerin kursa ulaşımını kolaylaştırmak için gerekli olanaklar sağlanmalıdır. Ulaşım sorunları, kurs katılımını olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle kursiyerlerin kurs mekânlarına ulaşımını kolaylaştırmak için alternatif ulaşım seçenekleri sunulmalıdır. Bunun yanı sıra kursiyerlerin online başvuru yapabilmesi için dijital platformlar kullanılabilir. Kursa ulaşımında ve kurs faaliyetlerinde yerel yönetimler başta olmak üzere iş birliğine gidilmeli ve geliştirilmelidir

Güncel ve ihtiyaca yönelik kurs programlarının oluşturulması ve bölgelere göre uygulanması planlanabilir. Bu bağlamda küreselleşme, teknolojik gelişmelere yönelik kurslar oluşturulmalıdır. Dijitalleşme enerji küresel krizler, sürdürülebilir üretim açısından kurs programları geliştirilebilir.

Kursiyerlerin bireysel ihtiyaç, ilgi alanı, öğrenme hızı ve hedeflerine göre uyarlanmış bir öğrenme süreci sunmak, memnuniyeti ve başarıyı önemli ölçüde artıracaktır. Bu kapsamda, her kursiyer için dijital ortamda bir “gelişim profili” oluşturularak kurs sürecindeki ilerlemeleri, katılımlarını, performanslarını ve geri bildirimlerini izleyen bir sistem geliştirilebilir. Bu sistem sayesinde eğitmenler, kursiyerlerin hangi konularda daha fazla desteğe ihtiyaç duyduğunu analiz edebilir; kursiyerlere ise kendi gelişim süreçlerini izleme ve değerlendirme imkânı sunulur. Ayrıca, bu dijital platform üzerinden kişiye özel içerik önerileri, ek kaynaklar ve bireysel gelişim hedefleri belirlenerek kursa olan bağlılık artırılabilir. Böylece kurslar sadece tek tip içerikler sunan yapılar olmaktan çıkarak, her bireyin öğrenme yolculuğuna eşlik eden dinamik ve kişiselleştirilmiş bir eğitim ortamına dönüşür.

Bu önerilerin uygulanmasıyla kurs memnuniyetinin artması ve kursa olan talebin daha da artması beklenmektedir.

KAYNAKÇA

- ABAY, C., & Atış, E. V. (1999). **İzmir’de Kırsal Kadına Yönelik Eğitimin İstihdama Etkisi. T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Cem Web Ofset Yayınları, Ankara., 60-72.**
- AITCHISON, J. (1996). *The Seeds of Speech Language Origin and Evolution*, Cambridge: Cambridge University Press.
- AKMAN, P.& Tuncel, F.& Demirogları, B. (2020). Yunanistan ve Portekiz’de Hayat Boyu Öğrenme. **Eğitim Yönetimi Ve Politikaları Dergisi**, 1(2), 1-7.
- AYÇİÇEK, K. (2012). Belediyelerin Yaygın Eğitim Çalışmalarına Bir Örnek Olarak Şişli Belediyesi, **Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Mahalli İdareler**, 45-64.
- AYHAN, S. (1990). **Halk Eğitiminde Katılma Ve Ankara’daki Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Kurslara Katılanların Demografik Özellikleri, Katılmalarını Gündüleyen Etmenler Ve Programa İlişkin Görüşleri**. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi., 34-45.
- CENTENO, V. (2011). Lifelong learning: A policy concept with a long past but a short history. **International Journal of Lifelong Education**, 30(2), 133–150. <https://doi.org/10.1080/02601370.2010.547616>
- COŞKUN, A. (2012). **Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Kurslara Katılan Yetişkinlerin Beklentilerinin Ve Memnuniyetlerinin Değerlendirilmesi**. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- DEHMEL, A. (2006). Making a European area of lifelong learning a reality? Some critical reflections on the European Union’s lifelong learning policies. **Comparative Education**, 42(1), 49–62. <https://doi.org/10.1080/03050060500515744>
- EDWARDS, R. (1997). **Changing places? Flexibility, lifelong learning, and a learning society**. Routledge.
- FIELD, J. (2001). **Lifelong education**. **International Journal of Lifelong Education**, 20(1–2), 3–15. <https://doi.org/10.1080/09638280010008291>
- FIELD, J. (2006). **Lifelong learning and the new educational order**. Stoke-on-Trent Staffordshire, UK: Trentham Books.

- GÜLEÇ, İ., Çelik, S., & Demirhan, B. (2012). Yaşam Boyu Öğrenme Nedir? Kavram Ve Kapsamı Üzerine Bir Değerlendirme. **Sakarya University Journal Of Education**, 2/3 (Aralık /December 2012). 34-48., 37.
- HAKE, B. J.(1995) Western Europe: Aspects of Adult Education Research Trends, **Adult Education and Development**, 45:145-171.
- HAKE, B. J. (1999). Lifelong learning in late modernity: The challenges to society, organizations and individuals. **Adult Education Quarterly**, 49(2), 79–90. <https://doi.org/10.1177/074171369904900201>
- HBÖGM. “E-YAYGIN” <https://e-yaygin.meb.gov.tr/pagePrograms.aspx> (Erişim Tarihi: 19.04.2025)
- İÇİŞLERİ.B.,(2025) <https://www.e-icisleri.gov.tr/Anasayfa/MulkiIdariBolumleri.aspx> (Erişim Tarihi: 15.09.2024)
- İÇLİ, T.; Akhun, İ.; Kavak, Y. ve Senemoğlu, N. (1999). İşgücü Yetiştirme Kurslarının Kadın İstihdamına Katkısı, Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, **Cem Web Ofset Yayınları**, Ankara, 55- 63.
- KARABACAK AŞIR, S. (2011). **Mamak Halk Eğitimi Merkezinde Açılan Kurslara Katılan Kadınların Katılma ve Terk Nedenleri**. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi,
- KARASAR, N. (2006). **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- KAYA, H. (2015). Public Education Centers İn Turkey 1. International Journal Of Sport Culture And Science, Volume3 (Special Issue 1), 268-277. Doi: 10.14486/Ijscs289. 268-277.
- KIRAN, İ. (2008). **Yaşam boyu eğitimin sağlanmasında halk eğitimi merkezlerinin değerlendirilmesi: Yüreğir halk eğitimi merkezi örneği**. (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- KOÇ, M. H., & Fidan, T. (2019). Yerel Yönetimlerin Yaygın Eğitim Etkinliklerine İlişkin Kursiyer Görüşleri: İsmek Dil Kursları Örneği. **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, Cilt: 52, Sayı: 1, 51-81.
- KÖSEOĞLU, İ. (2023). **Türkiye’de İç Denetim Ve İç Denetimin Bakanlık Teşkilatlarında Uygulamasına Yönelik Bir Alan Araştırması**. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.

- KÖSEOĞLU, İ., ve Gürcüoğlu, S. (2024). Kamu Çalışanlarında Yapay Zekâ Algısını Ölçmeye Yönelik Ölçek Geliştirme. **Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi**, 26(47), 1009-1024.
- MURAT, S. (2009). **Dünden Bugüne İstanbul'da Yaygın Eğitim**. Vol. 1. Bs. İstanbul: Hiperlink.
- OECD. (2021). Vocational education and training in Europe: Learning from success. **OECD Publishing**. <https://doi.org/10.1787/df40d412-en>
- ÖKTEN, C. E., ve Acar, S. (2015). Yükseköğretim ve Yaygın Eğitim İşbirliği: Annemin Masalı. **Sakarya University Journal Of Education**, 5(2), 21-35.
- ÖZMEN, M., & Köseoğlu, İ. (2017). Örgütsel Adalet Algısı ve Örgütsel Sessizlik Nedenleri Arasındaki İlişkiler: Üniversite Çalışanlarına Yönelik Bir Araştırma. **Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi**, 1-17.
- ÖZENGLİ, M., (2017). Halk Eğitimi Merkezlerinin Kursiyer Görüşlerine Göre Durum Değerlendirilmesi: Amasra Örneği. **Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt:10 Sayı: Erte Özel Sayısı, 345-361.
- PEKER, D., Demirel, B., Yumuşaker, M. C., Küçükbeyazıt, Z., vd. (2021). Halk Eğitimi Merkezlerinde Uygulanan Kurslara Kursiyerlerin Katılma Nedenleri ve Memnuniyet Algısı: Erzin İlçesi Örneği. **ASSAM Uluslararası Hakemli Dergi**, 8(19), 123-139.
- PEKER, D. (2023). **Türkiye’de Halk Eğitimi Merkezi Programlarının Beşeri Sermayenin Geliştirilmesi ve Yoksullukla Mücadele Açısından Etkinliği: Antalya, Muğla, Van ve Hatay Örnekleri**. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Muğla.
- PEKER, D. (2024). Yoksullukla Mücadelede Yerel Yönetimlerin Rolü: Antalya, Muğla, Hatay ve Van Büyükşehir Belediyesinde Bir Analiz. **Kent Akademisi**, 17(2), 433-455. <https://doi.org/10.35674/Kent.1413595>.
- ŞAHİN, M., Buzkan, E., & Aksoy, N. (2022). Halk Eğitimi Merkezlerinde Düzenlenen Kurslara Katılan Kursiyerlerin Katılım Sebeplerinin ve Memnuniyet Durumlarının İncelenmesi (Van İli Örneği). **Uluslararası Sosyal Bilimlerde Mükemmellik Arayışı Dergisi**, 2(1), 19-32.
- TAŞKIN, C., Akdeniz Ar, A., Şener Yıldız, B., Erdem Özten, E. (2022). Halk Eğitimi Merkezlerinin Kursiyer Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi: Bandırma Halk Eğitimi Merkezi Örneği. **Journal of Continuous Vocational Education and Training**, 5(1), 32-57.

- TEMİZ, M. (2009). **Halk Eğitimi Merkezlerinde Görevli Mesleki- Teknik ve Sosyal-Kültürel Kursları Öğretmenlerinin Öz Yeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi**, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Halk Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul., 50-65.
- TEZCAN, F. (2014). Yetişkin Öğrenenlerin Gündüsel Yönelimleri Üzerine Nitel Bir Araştırma. **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, Cilt: 47, Sayı: 2, 307-326, 307-326.
- TORUN, B., & Güvercin Seçkin, G. (2021). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlilikleri ve İş Doyum Düzeylerinin İncelenmesi. **Edu7, Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 10(12), 1-22.
- URAL, O. (2007). **Türkiye’de Yetişkin Eğitiminin Bugünkü Durumu ve Geleceği**. Yetişkin Eğitimi Sempozyumu, 11.
- UNESCO, (1990) <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000127583>, (Erişim Tarihi: 11.01.2025)
- YANCAR, M. (2014). **Halk Eğitimi Merkezlerinde Düzenlenen Mesleki ve Teknik Kurslara Devam Eden Yetişkinlerin Bu Kursları Tercih Etme Nedenleri Ve Kursa İlişkin Beklentileri (Menemen Örneği)**. Okan Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / İşletme Anabilim Dalı / İşletme Bilim Dalı Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- YAYLA, D., (2009). **Türk Yetişkin Eğitim Sisteminin Düzenlenmesi**. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı.
- YAYLACI, F., Yaylacı, S., & Serpil, H. (2017). Paydaşların Gözünden Mülteci ve Sığınmacılarda Eğitim, **Karadeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi**, Sayı 22, Yıl 2017, Ss.101-117.
- YILDIRIM, G. (2017). Çocuklar İçin Yaygın Eğitim Kapsamında Yürütülen Ekonomi Eğitimi Çalışmalarının İncelenmesi. **Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 10 (-Erte Özel Sayısı) ,, 103-124.
- YILDIRIM, M.(2009). **Hayat Boyu Öğrenme Kapsamında Yaygın Eğitim ve Halk Eğitim Merkezleri**. (2009). Ankara, Gazi Kitabevi.
- YILDIZ, A. (2004). Türkiye Deki Yetişkin Eğitim ve Araştırmalarına Toplu Bakış. **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, 37 (1), 78-97.